

2024 Avrupa Parlamentosu Seçimlerinin Ardından: Kim Kazandı, Kim Kaybetti ve Bundan Sonra Ne Olacak?

Fulya Kocukoğlu
Program Direktörü
Global İlişkiler Forumu

15.06.2024
(Son güncelleme: 18.06.2024)

- ✦ 2024 Avrupa Parlamentosu seçimleri %51.01 ile son 30 yılın en yüksek katılım oranına sahip oldu ve küresel jeopolitik ve ekonomik zorlukların ortasında AB vatandaşlarının Birliğe inancının devam ettiğini ve güçlü katılımını ortaya koydu.
- ✦ Merkez sağ Avrupa Halk Partisi (EPP) 189 sandalye ile en büyük grup olarak ortaya çıkarken, sağcı ve AB şüphecisi partiler özellikle Fransa, Almanya ve İtalya'da kayda değer kazanımlar elde etti.
- ✦ AB Konseyi Başkanı Charles Michel'in Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'i etkisizleştirmeye çalışmasıyla AB içindeki güç dinamikleri yoğunlaştı ve önemli bir kurumsal rekabet ortaya çıktı.
- ✦ Seçimlerin, Yeşil Mutabakat ve genişleme gündemi de dahil olmak üzere AB politikaları üzerinde önemli etkileri olacaktır; sağın kazanımlarının yarattığı zorluklar ve bu dinamikleri yönlendirmek için stratejik liderlik ve etkili politika çerçevelerine ihtiyaç duyulmaktadır.
- ✦ Bu kurumların başına gelen liderler kim olursa olsun, AB-Türkiye ilişkilerinin değişmesi beklenmemektedir. Üçüncü ülkelerle etkileşimler muhtemelen transaksiyonel bir şekilde devam edecektir.

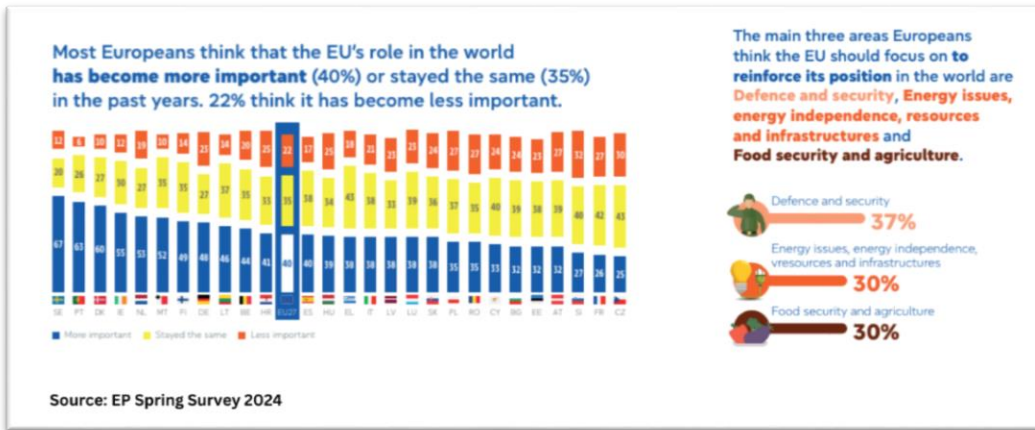
“Seçimler yılı” olarak adlandırılan 2024, 50'den fazla ülkede yaklaşık 1.5 milyar insanın oy kullanacağı ve küresel nüfusun neredeyse yarısını etkileyecek olağanüstü bir yıl olarak tarihe

geçti.¹ Güney Afrika'dan Güney Pasifik'e, Avrupa'dan Amerika'ya kadar uzanan bu seçimlerin, siyasi, sosyal ve ekonomik alanda önemli küresel etkileri olması beklenmekte.

Bu seçimler, daha önce eşi benzeri görülmemiş derecede geniş bir demokratik katılımı yansıtmakla kalmıyor, aynı zamanda artan jeopolitik gerilimler ve ekonomik belirsizliklerin arka planında gerçekleşmesi bakımından da büyük önem arz ediyor. Bu nedenle, 2024 yılının ikinci yarısında küresel sahnede yaşanacak gelişmeler takip edilmeye değer. Tüm bu krizlere ek olarak tüm dünyada artan eşitsizlikler ve halkın hükümetlere olan güvensizliği, insanların kendilerini siyasi süreçlerden kopuk hissetmeleri büyük zorlukları beraberinde getiriyor. Bu güvensizlik, dezenformasyon kampanyaları, kutuplaşmanın artması ve sivil alanların daralması gibi sorunlarla daha da derinleşiyor. Bu endişelerin giderilmesi için kapsayıcı temsilin sağlanması ve temel hakların korunması adına kapsamlı reformların gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Bu kritik seçimlerden biri geçtiğimiz hafta sonu yaşandı. 6-9 Haziran tarihleri arasında, 357 milyon seçmenin %51,01'i Avrupa Parlamentosu (AP) seçimlerinde oy kullanmak üzere sandık başına gitti. 1979'dan beri, Avrupa Parlamentosu üyeleri her beş yılda bir Avrupa Birliği vatandaşları tarafından doğrudan seçilmektedir. Bu katılım, %50,66'lık bir katılım oranına sahip olan 2019 seçimlerine göre hafif bir artışı temsil etmekte ve bu da AB vatandaşlarının Birliğe olan inancını ve yönetişimine entegre olma isteğini göstermektedir.

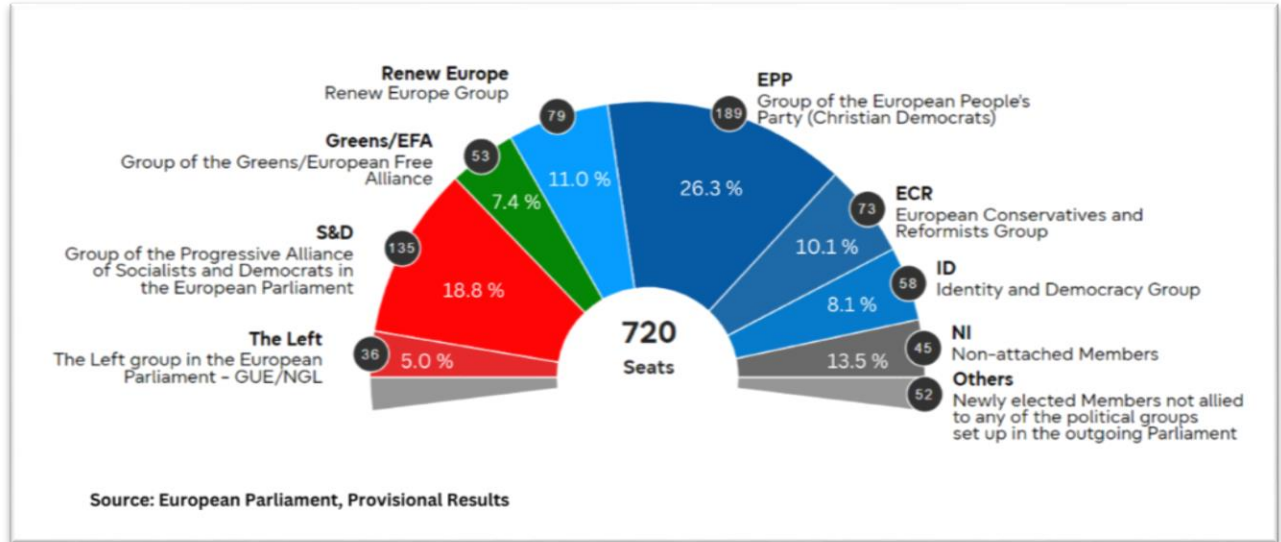
Avrupalıların oy verme davranışlarına, yürütülen seçim kampanyalarına yönelik tutumlarına ve Avrupa Parlamentosu'nun bir sonraki dönemi için önceliklendirmesi gereken değerlerine

¹ United Nations Development Programme (UNDP), A 'Super Year' for Elections, <https://www.undp.org/super-year-elections>

yönelik tercihlerine ışık tutmak amacıyla yürütülen *2024 AP Bahar Anketi'nde*², katılımcılar öncelikle barış ve demokrasi değerlerinin benimsenmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Avrupa genelinde insan hakları, ifade özgürlüğü ve hukukun üstünlüğünün korunmasına yönelik güçlü destek de AB üyeliğinin yaygın bir şekilde onaylandığını göstermektedir. Görüşler üye ülkeler arasında farklılık gösterse de çoğunluk, ülkelerinin AB üyeliğinden faydalandığına inanmaktadır. Anket katılanlar ayrıca AB'nin, savunma ve güvenliğin artırılması, enerji bağımsızlığının sağlanması ve küresel gıda güvenliğinin temin edilmesindeki rolü konusunda da hemfikirdir.

Her ne kadar sonuçlar 2019 seçimlerine kıyasla keskin bir değişiklik göstermese de Haziran seçimlerinin ardından özellikle ulusal düzeyde siyasi krizler ön plana çıktı. Bir Avrupa seçiminin ulusal siyasete bu denli yansıması tarihte ilk defa yaşandı. Fransa'da, Marine Le Pen'in Jordan Bardella liderliğindeki Ulusal Birlik Partisi'nin (RN) zaferiyle aşırı sağ yükselişe geçti ve Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron parlamentoyu feshederek erken seçim kararı aldı. Almanya'da aşırı sağcı popülist parti Alternative für Deutschland (AfD) ikinci büyük parti olurken, İtalya'da Giorgia Meloni'nin Fratelli d'Italia'sı (FDI) önemli bir zafer elde etti.

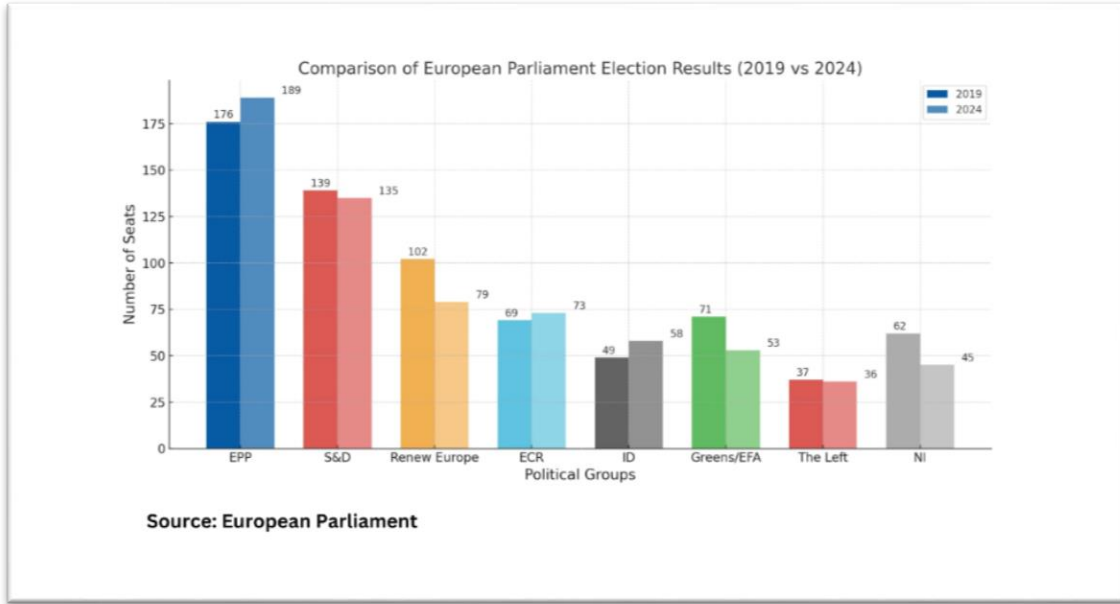

Merkez sağ Avrupa Halk Partisi (EPP) 2019'da 176 olan sandalye sayısını artırarak 189 sandalye ile en büyük grup oldu. Onları 139 sandalyeden 135'e hafif bir düşüş yaşayan merkez sol Sosyalistler ve Demokratlar İlerici İttifakı (S&D) ve 79 sandalye elde eden liberal Renew Europe

² EP Spring 2024 Survey: Use your vote - Countdown to the European elections, DG COMM, <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3272>

grubu izledi. 2019 yılında 102 sandalyeye sahip olan Renew Europe'ta belirgin bir düşüş gözlemlendi. Avrupa Muhafazakarları ve Reformistleri (ECR) ile Kimlik ve Demokrasi Grubu (ID) gruplarının sırasıyla 73 ve 58 sandalye elde etmesiyle sağcı ve AB şüphecisi partilerin de önemli kazanımlar elde ettiği görüldü. Önemli bir düşüş yaşasa da Yeşiller/Avrupa Özgür İttifakı (Greens/EFA) 53 sandalye kazanarak seçmenlerin çevre konularına olan güçlü ilgisini yansıttı. Sol grup 36 sandalye ile varlığını sürdürürken, herhangi bir siyasi gruba bağlı olmayan ve yeni seçilen önemli sayıda üye toplam 97 sandalye elde etti.

Seçimler, İskandinav ülkelerinde yeşil partilerin kazanması, Portekiz ve İspanya'da merkez partilerin zeminini koruması ve Fransa ve Almanya'nın yanı sıra Avusturya, Güney Kıbrıs, Yunanistan ve Hollanda'da milliyetçi hareketlerin ilerlemesiyle Avrupa genelinde farklı sonuçlar ortaya koydu. Aşırı sağın yükselişine işaret eden manşetlere rağmen, AB yanlısı merkez partiler biraz azalmış olsa da bu partilerin hala çoğunluğa sahip olduğu görülmekte.³

Bir adım geriden...

AP seçimleri öncesinde yürütülen tartışmalarda üç ana konu ön plana çıkmıştı. Birincisi, iki kilit AB kurumu olan Avrupa Komisyonu ve AB Konseyi'nin başkanları arasında uzun süredir

³ European Parliament, 2024 European election results, Son Güncellenme Tarihi: 14.06.2024, <https://results.elections.europa.eu/>

devam eden rekabet ve bunun yeni yapıyı nasıl etkileyeceğiydi. Geleneksel olarak Konsey dış ilişkiler, güvenlik ve savunma politikalarıyla ilgilenirken, Komisyon ticari ilişkileri ve üçüncü ülkelerle ortaklıkları denetlemektedir. Ancak Ursula von der Leyen, yaptığı konuşmalar sırasında sıklıkla yaptığı Orta Doğu'daki kriz, Ukrayna'ya devam eden destek ve Birliğin refah ve güvenliğine yönelik vurgusuyla güvenlik ve savunma konularında oldukça ön planda olan bir figür olarak ortaya çıktı. Bu öne çıkışın, iki lider arasındaki gerilimin tırmanmasına ve Charles Michel'in zaman zaman kenara itilmiş hissetmesine yol açtığı düşünülmekte.

Charles Michel ve Ursula von der Leyen arasındaki rekabet genellikle kişisel sürtüşmeler ve stratejik manevralar olarak algılanmakta. Charles Michel, seçimlerden önce Von der Leyen'in Komisyon başkanlığı dönemini eleştirmiş, Avrupa Komisyonu'nun Avrupa'nın itibarına zarar verdiğini iddia ederek, fazla politize olmakla ve üye ülkelerin onayını almadan açıklamalar yapmakla suçlamıştı.⁴ Şu anda da Michel'in, Komisyon'un ve Von der Leyen'in görevi ve Komisyon'un geleceğiyle ilgili 17 Haziran'da gerçekleşecek olan bir toplantıya, Von der Leyen'in dahil edilmemesini önerdiği söylenmişti.⁵ Ancak bu önerisi AB üye ülkeleri tarafından reddedildi ve Von der Leyen haftaya toplantıya katılacak. Bu hamle, Michel'in AB liderlik kararlarını etkileme, tartışma yaratma ve Avrupa siyasetindeki süregelen güç mücadelesini vurgulama çabası olarak değerlendiriliyor. Seçim sonrası dönemde gözlemlenecek olan noktalardan bir tanesi.

Tartışmaların odağındaki ikinci konu, Macaristan'ın insan hakları ve hukukun üstünlüğü ilkesine aykırı adımları ve bu konudaki yaptırımları. AB'nin temel değerlerine aykırı tutumu nedeniyle Avrupa Parlamentosu, milletvekillerini Macaristan'ın seçimleri etkileyen tartışmalı yasalarını askıya almaya çağırılmış; AB fonlarının durdurulması talep edilmişti. Komisyon'un bu kararını geri çekmesinin ardından AP, 10.2 milyar avroluk fonun serbest bırakılmasıyla ilgili olarak Avrupa Komisyonu'na karşı hukuki işlem başlatmıştı.⁶ Oldukça tartışmalı olan bu dava da Von der Leyen'in yeniden seçilmesi üzerinde bir baskı unsuru olmuştur.

Bu durum aynı zamanda Macaristan'ın, özellikle Almanya'nın iddia ettiği hukuk devleti ihlalleri ve Ukrayna savaşı konusundaki tutumu nedeniyle 2024'ün ikinci yarısında AB Konseyi

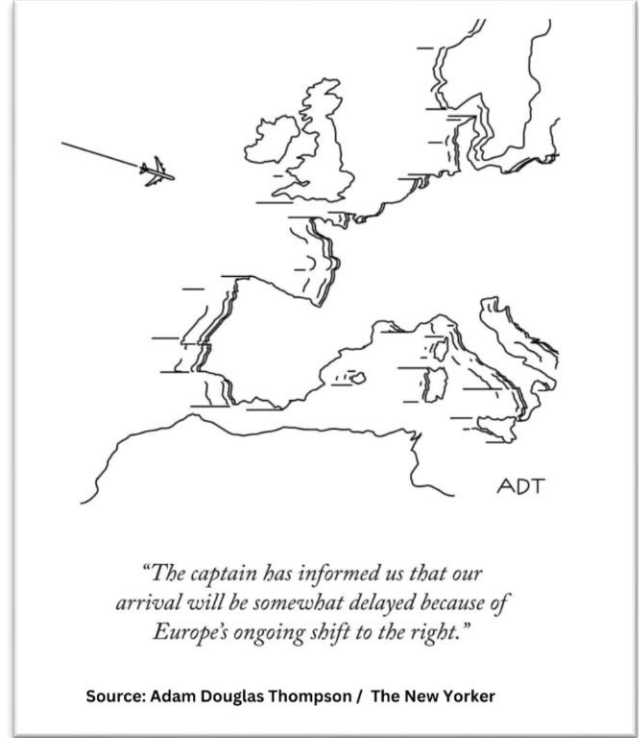
⁴ A. Biçer, EU Council's Michel criticizes European Commission chief von der Leyen over pro-Israel stance, Anadolu Agency, 05.06.2024, <https://www.aa.com.tr/en/europe/eu-councils-michel-criticizes-european-commission-chief-von-der-leyen-over-pro-israel-stance/3240285>

⁵ B. Moens, J. Barigazzi, Charles Michel wants to ban Ursula von der Leyen from top job talks, Politico, 11.06.2024, <https://www.politico.eu/article/eu-charles-michel-ban-ursula-von-der-leyen-top-job-commission-president-talks/>

⁶ J. Liboreiro, European Parliament sues Commission over the release of €10.2 billion in frozen funds to Hungary, Euronews, 14.03.2024, <https://www.euronews.com/my-europe/2024/03/14/european-parliament-sues-commission-over-the-release-of-102-billion-in-frozen-funds-to-hun>

başkanlığını etkili bir şekilde yürütebilme yeteneği konusunda endişeleri artırmıştır.⁷ Eleştirilere rağmen, Macaristan 1 Temmuz'da AB başkanlığını devralmaya hazırlanmaktadır. Önümüzdeki dönemde, Macaristan'ın AB ile ilişkilerinin önemli ölçüde etkileneceği öngörülmekte; AB'nin, Orbán'ın Ukrayna konusundaki engelleyici tutumu nedeniyle Macaristan'ı önemli rollerden uzaklaştırmayı planladığı belirtilmektedir.⁸ Bu doğrultuda, AB'nin, şu anda Olivér Várhelyi tarafından yürütülen Komşuluk ve Genişlemeden Sorumlu Komiserlik gibi etkili pozisyonlarda Macaristan'a görev vermesi olası görülmemektedir. 2019'dan bu yana bu görevde olan Várhelyi, AB politikalarını zayıflattığı ve Gürcistan örneğindeki gibi diplomatik karmaşa yarattığı gerekçesiyle eleştirilmektedir.

Von der Leyen'in başkanlığı döneminde ortaya atılan Avrupa Yeşil Mutabakatı, entegrasyon politikaları ve genişleme çabaları gibi yeni projelere karşı sağ kanat ve Avrupa karşıtı eğilimlerin artması üzerine önemli tartışmalar da oldu. Dolayısıyla, aslında Parlamento seçimlerinden önce de 2024 seçimlerinin birçok ülkede sağa doğru büyük bir kayma yaşanması bekleniyordu: Sağ partiler, halkın AB'nin yeşil dönüşüm ajandasının aşırı iddialı olduğu ve iklim düzenlemelerinin enflasyonu ve yaşam maliyetini artırdığı algısıyla destek buldu. Son yıllardaki gelişmeler, Ukrayna'daki savaş, gaz fiyatlarının yükselmesi, çiftçi protestoları, yeşil ajandaya ilişkin tartışmalar, göç sorunları ve ekonomik zorluklar gibi faktörler, üye devletlerde yapılan anketlerde öngörülen şekilde sağ kanat partilerin güçlenmesine zemin hazırladı. Seçim sonrasında, özellikle Fransa ve Almanya gibi AB'nin kilit ülkelerinde ulusal düzeyde yaşanan gelişmeler de bu beklentileri doğrular nitelikte olmuştur.

⁷ G. Sorgi, Germany questions Hungary's ability to hold EU's rotating presidency in 2024, Politico, 30.05.2023, <https://www.politico.eu/article/germany-hungary-viktor-orban-eu-presidency-democracy-backsliding/>

⁸ G. Gavin, Hungary can kiss a top job in Brussels goodbye, Politico, 30.06.2024, <https://www.politico.eu/article/viktor-orban-oliver-varhelyi-hungary-european-commission-ukraine-aid-sanctions-enlargement/>

Sırada ne var?

Geçtiğimiz hafta birçok kesimden, bu seçimlerin AB politikaları ve diğer politika alanlarına etkileri hakkında değerlendirmeler ve önümüzdeki dönem için öngörüler aktarıldı. Seçimlerin ardından, AB yanlısı partiler merkez partilerin koalisyonu aracılığıyla sandalyelerin %64'ünden fazlasını alarak güçlü bir çoğunluk elde ettiler. Bu sonuç, önümüzdeki beş yıl içinde AB yasalarını müzakere etmek için onları güçlü bir konuma yerleştirmekte. AB Konseyi ve Avrupa Komisyonu başkanlarının yeniden seçilmesi ve Macaristan'ın Üçlü Dönem Başkanlığının son altı aylık dönemini devralmasıyla birlikte 2024'ün ikinci yarısı AB için önemli bir dönem olacak.

EPP parlamentoda çoğunluğu kazanmasına rağmen, Ursula von der Leyen'in AB Komisyonu başkanlığı için yeniden seçilmesinde ise halen belirsizlikler mevcut. Bu noktada, 2014'te Jean-Claude Juncker'in *Spitzenkandidat* süreciyle Avrupa Parlamentosu tarafından atanması konusu gündeme gelmektedir. İlk defa 2014 yılında Juncker ile uygulanan bu süreç AB Konseyi karşı çıkmasına rağmen AP siyasi partileri tarafından aday gösterilen birden fazla adayın yarışmasına izin vermiş ve Parlamento'nun otoritesini vurgulayıcı rol oynamıştı.

Ancak, *Spitzenkandidat* süreci 2019'da önemli zorluklarla karşı karşıya kaldı. EPP en fazla sandalyeyi almasına rağmen, Konsey, EPP'nin *Spitzenkandidat*'ı Manfred Weber'i reddetti ve Ursula von der Leyen'i tercih etti. Bu karar, Konsey'in devam eden yetkisini vurguladı ve üye devletler ile siyasi partiler arasındaki *Spitzenkandidat* sürecinin meşruiyeti ve etkinliği konusundaki bölünmeleri ortaya koydu. Sonuç olarak, üye devletler yeni Komisyon başkanının seçiminde söz sahibi olma konusunda yeniden üstünlük kazandı.

2019 seçimlerini kazandığından beri Ursula von der Leyen Avrupa Komisyonu'nu yönetiyor. Merkez sağ Avrupa Halk Partisi (EPP) üyelerinin yanı sıra Yeşiller, Liberaller ve Sosyalistler tarafından destekleniyor. İlk seçiminde 383 oy alarak Juncker'i az farkla geçmeyi başarmıştı. Ancak Yeşiller ve Liberaller, son seçimlerde 20'şer milletvekili kaybedince, bu destek tabanı önümüzdeki dönemde zayıflayabilir. Ek olarak, Charles Michel'in, Yunanistan Başbakanı Kyriakos Mitsotakis gibi alternatif adaylar önererek Von der Leyen'in ikinci dönem şansını zayıflatma çabaları önümüzdeki günlerde daha belirgin hale gelebilir.⁹ Diğer taraftan, EPP'nin parlamentonun çeyreğinden fazla sandalye elde etmesi Von der Leyen'in şansını artırabilir. Ancak, başarısı Avrupa Parlamentosu'nda mutlak çoğunluğu sağlamasına bağlı; burada koalisyon içindeki muhalefetle ve Yeşiller ile sağ popülist gruplar arasındaki ideolojik farklılıkları dengelemesi gerekecek. Merkez gruplardan azalan destek ve Macaristan Başbakanı Viktor Orbán gibi ulusal liderlerden gelmesi muhtemel olan karşıtlıklar, muhalif söylemler gibi

⁹ B. Moens, J. Barigazzi, Charles Michel's new plan to destroy von der Leyen: Give the Greek PM her job, Politico, 13.06.2024, <https://www.politico.eu/article/charles-michel-new-plan-destroy-ursula-von-der-leyen-commission-president-kyriakos-mitsotakis/>

zorluklara rağmen, Von der Leyen Avrupa Komisyonu başkanlığı için EPP'nin resmi adayı olması nedeniyle AB Konseyi tarafından aday gösterilme olasılığı yüksek görünüyordu.¹⁰

Ancak 17 Haziran'da Brüksel'de bir araya gelen AB liderleri, Ursula von der Leyen'in ikinci dönem Avrupa Komisyonu başkanlığına yeniden atanması konusunda anlaşmaya varamadı. Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ve Almanya Şansölyesi Olaf Scholz'un anlaşmanın yakın olduğuna dair güvencelerine rağmen liderler arasındaki anlaşmazlıklar devam etti. Avrupa Parlamentosu seçimlerini kazanan EPP, her ikisi de EPP üyesi olan Von der Leyen'i Komisyon başkanı ve Metsola'yı Parlamento başkanı olarak yeniden atamak istiyordu. Ayrıca AB Konseyi başkanlığının 2,5 yıllık iki döneme bölünmesini ve EPP'nin bir dönem başkanlık yapmasını önerdiler. Bu talep, Portekizli António Costa'nın Konsey başkanlığını güvence altına almayı amaçlayan S&D ile sürtüşme yarattı.¹¹

Macron ve Scholz toplantı öncesinde AB'nin en üst düzey görevleri konusunda hızla bir anlaşmaya varılabileceğini belirtmişlerdi. Ancak uzlaşma sağlanamaması, AB liderlerinin 27-28 Haziran'da yeniden bir araya gelerek müzakerelere devam etmeleri ve Temmuz ortasında Avrupa Parlamentosu'nun bir sonraki Komisyon başkanını oylamasından önce liderlik atamalarına son şeklini vermeleri gerektiği anlamına gelmekte.

Diğer yandan, Josep Borrell'in görevi bırakmaya hazırlandığı bu günlerde, AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilciliği için de yarış kızışıyor. Bu isimler arasında, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un, Avrupa savunma konularındaki görüşlerine yakınlığı nedeniyle destek verdiği Estonya Başbakanı Kaja Kallas; diplomatik becerileri ve önceki AB liderlikleri konusunda bazı çevrelerce sorgulanan Belçika eski Başbakanı ve Dışişleri Bakanı Sophie Wilmès ve Lüksemburg Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Xavier Bettel önemli adaylar arasında yer alıyor. Ayrıca, güçlü bir iletişimci olarak tanınmasına rağmen EPP içinde siyasi engellerle karşılaşan Polonya Dışişleri Bakanı Radek Sikorski ve İrlanda'nın eski Başbakanı (*Taoiseach*) Micheál Martin de değerlendiriliyor. Jeopolitik gerilimlerin ortasında AB'nin dış politikasını nihai olarak kimin şekillendireceğini zaman gösterecek.

Seçimlerin sonucu, "Tarladan Çatala" uygulaması dahil olmak üzere Avrupa Yeşil Mutabakatı çabaları için de önemli sonuçlar doğuracaktır.¹² Yeşiller'in özellikle Fransa ve Almanya gibi büyük ekonomilerde kaybetmesi, sürdürülebilir tarım politikalarına desteği azaltarak stratejinin uygulanmasını zorlaştırabilir. Aşırı sağ partilerin yükselişi ve bu seçimlerde önemli

¹⁰ Charles Grant, Zselyke Csaky, Christina Kessler, Zach Meyers and Luigi Scazzieri, *CER Insight: What Will the EU Election Results Mean for Europe?*, 11.06.2024, <https://www.cer.eu/insights/what-will-eu-election-results-mean-europe>

¹¹ B. Moens, J. Barigazzi, S. Lau, EU leaders fail to agree on von der Leyen's second term, 17.06.2024, <https://www.politico.eu/article/leaders-fail-to-agree-on-von-der-leyens-second-term/>

¹² L. Kurnaz, AB Parlamentosu seçimlerinin "Tarladan Çatala" uygulamasına etkileri, T24, 14.06.2024, https://t24.com.tr/yazarlar/levent-kurnaz/ab-parlamentosu-secimlerinin-tarladan-catala-uygulamasina-etkileri,45232#google_vignette

kazanımlar elde etmeleri, iklim değişikliği ve sürdürülebilirlik konularına verilen önceliklerden uzaklaşılabilmeğine işaret ediyor. Ancak diğer yandan, EPP gibi merkez sağ partilerin devam eden etkisi, Yeşil Mutabakat'ın tamamen terk edilmeyeceğine dair bir güvence de sağlamaktadır.

Önümüzdeki dönem, AB'nin daha önce EPP ve S&D gibi büyük siyasi grupların savunduğu genişleme ajandasına da önemli zorluklar getirebilir. Bu gruplar, özellikle Rusya gibi tehditlere karşı genişlemeyi jeopolitik bir zorunluluk olarak görmekteydiler. Değişen siyasi ortamda AB'nin genişleme ve entegrasyon uygulamalarını sürdürebilmesi için, bir sonraki Komisyon Başkanının, genişleme ve savunma için yeni atanan komisyon üyeleriyle iş birliğini vurgulayarak, savunma ve yeşil dönüşüm gibi kritik hedeflerin yanı sıra genişlemeye de açıkça öncelik vermesi gerektiği öne sürülmektedir.¹³

Buna bağlı olarak ikinci önemli nokta, genişlemeden sorumlu komiserin kim olacağıdır. Üye devletlerin genişlemeye yönelik farklı bakış açılarını göz önünde bulundurarak, atanacak komiserin hukukun üstünlüğü ilkesine sadık kalırken, aynı zamanda AB Konseyi içindeki iç siyasi dinamikleri başarıyla yönetmesi gerekmektedir. Şunu da söylemek gerekir: Bu kurumların başına gelen liderler kim olursa olsun, AB-Türkiye ilişkilerinin değişmesi beklenmemektedir. Üçüncü ülkelerle etkileşimler muhtemelen transaksiyonel bir şekilde devam edecektir. Dolayısıyla Türkiye'de, bu son seçimlerin sonuçları ekonomik zorluklar, kutuplaşma, göç, yabancı ve İslam düşmanlığı ile ilgili önemli bir dönüm noktası olarak görülse de AB'nin genel siyasi yönelimi neredeyse hiç değişmemiş; yalnızca bu etkiler ulusal düzeyde daha belirgin hale gelmiştir.

Üçüncü olarak, genişleme için güçlü bir bütçe desteği sağlanmasına acil şekilde ihtiyaç vardır. AB'nin uzun vadeli bütçesi 2027'de sona ereceği için, Çok Yıllı Mali Çerçeve'nin reforme edilmesi ve geliştirilmesi konusunda bir çağrı yapılmaktadır. Özellikle üye devletlerin fonları merkezileştirme veya vergi artışlarına onay verme konusundaki isteksizlikleri göz önünde bulundurulduğunda, Parlamento'nun fon tahsislerini onaylama rolü son derece kritik hale gelmektedir. Seyahat izin sistemi gelirleri, karbon sınır ayarlamaları ve emisyon ticareti gibi alternatif finansman mekanizmaları, siyasi açıdan uygulanabilir seçenekler olarak önerilmektedir. Avrupa Parlamentosu'nda sağ partilerin etkilerinin artması, AB'nin genişleme çabalarını potansiyel olarak engelleyebilir veya yeniden yönlendirebilir. Ancak stratejik liderlik ve sağlam politika çerçeveleri, değişen siyasi dinamiklerin ortasında AB'nin genişleme gündemini sürdürmek için kritik önem taşımaya devam etmektedir. Avrupa Parlamentosu genişlemeyi hızlandıramasa da fren vazifesi görebilir.

¹³ E. Morina, Growing pains: The future of EU enlargement after the European Parliament election, European Council on Foreign Relations (ECFR), 13.06.2024, <https://ecfr.eu/article/growing-pains-the-future-of-eu-enlargement-after-the-european-parliament-election/>